

**Teorie - Configurația electronică a elementelor din perioada a 4-a**

## Configurația electronică a elementelor din perioada a 4-a

**Blocul s** al tabelului periodic conține elementele chimice care au electronul distinctiv în substraturi ce conțin orbitali de tip *s*.

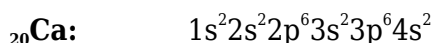
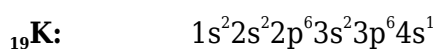
*Excepție:* Heliul are electronul distinctiv într-un orbital de tip *s*, însă în tabelul periodic a fost așezat în grupa gazelor rare, datorită stabilității sale foarte ridicate.

**Blocul p** al tabelului periodic conține elementele chimice care au electronul distinctiv în substraturi ce conțin orbitali de tip *p*.

**Ordinea de ocupare a orbitalilor cu electroni** ține cont de nivelul energetic al substraturilor, și este următoarea:



În ordinea de ocupare a orbitalilor cu electroni se observă că se completează mai întâi substratul 4s, și abia apoi se completează substratul 3d. Acest lucru se întâmplă deoarece orbitalii 3d se află într-un nivel energetic mai ridicat decât 4s, chiar dacă orbitalii 3d se află în stratul 3, iar orbitalul 4s se află în stratul 4.



**Atenție!** Există o diferență între ordinea de ocupare cu electroni și configurația electronică. La scrierea configurației electronice se așează orbitalii ocupați cu electroni din fiecare strat în ordinea crescătoare a numărului stratului, *n* (cu *n* având valori de la 1 la 7), din care fac parte. Astfel se poate face diferența dintre electronii de valență și electronul distinctiv.

Ordinea de ocupare cu e <sup>-</sup>	Configurația electronică
${}_{21}\text{Sc}: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^1$ [Ar] 4s <sup>2</sup> 3d <sup>1</sup>	${}_{21}\text{Sc}: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^1 4s^2$ [Ar] 3d <sup>1</sup> 4s <sup>2</sup>
e <sup>-</sup> distinctiv este e <sup>-</sup> din substratul 3d.	e <sup>-</sup> de valență sunt cei doi e <sup>-</sup> din substratul 4s.

**Electronul distinctiv** este ultimul electron care ocupă un orbital din învelișul electronic.

**Electronii de valență** sunt electronii care se află în stratul exterior, stratul cel mai îndepărtat de nucleu. Electronii de valență sunt electronii care reacționează cu electronii altor elemente deoarece ei au o probabilitate mai ridicată de a fi mai departe de nucleu.

**Blocul d** al tabelului periodic conține elementele chimice care au electronul distinctiv în substraturi ce conțin orbitali de tip *d*. Cele 10 elemente de la Sc la Zn din perioada a 4-a a tabelului periodic, formează prima serie de *elemente tranziționale de tip d*.

Exemplu - Numărul de electroni de valență ai elementului brom.

**Ordinea de completare cu e<sup>-</sup>:**  ${}_{35}\text{Br: } 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^{10} 4p^5$

**Configurația electronică:**  ${}_{35}\text{Br: } 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^2 4p^5$

Așadar, bromul are 7 e<sup>-</sup> de valență care se găsesc în ultimul nivel ocupat.

Excepții la configurația electronică în cazul unor elemente din blocul d: Aceste excepții apar deoarece nivelurile energetice complet ocupate cu electroni (p<sup>6</sup>, d<sup>10</sup>, f<sup>14</sup>) cât și nivelurile energetice semiocupate cu electroni (d<sup>5</sup>, f<sup>7</sup>) au stabilitate mai mare și sunt preferate de atomi. În cazul perioadei a 4-a, există două excepții: **cromul** și **cuprul**.

Ordinea de ocupare cu e <sup>-</sup>	Configurația electronică
${}_{24}\text{Cr: } 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^1 3d^5$	${}_{24}\text{Cr: } 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5 4s^1$
${}_{29}\text{Cu: } 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^1 3d^{10}$	${}_{29}\text{Cu: } 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^1$